

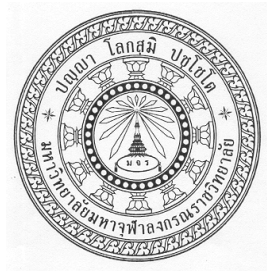
แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธบูรณาการ

THE WAY TO DEVELOP THE GENERAL MINDFULNESS IN THE TYPE
OF THE INTEGRATED BUDDHIST MODELS FOR THE DEVELOPMENT
OF THE PUBLIC SERVICE - MIND

พระมหาสุภชัย สุภทัต (เบ้าทอง)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขา วิชาพระพุทธศาสนา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๘

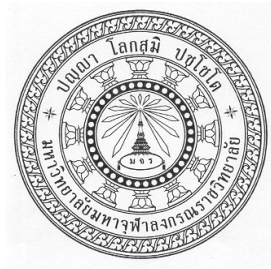
แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธบูรณาการ

พระมหาสุภชัย สุภทุโท (เจ้าทอง)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๘

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

**The way to develop The General Mindfulness in the type of The Integrated
Buddhist Models for The Development of The Public Service - Mind**

Phramahasubhachai Subhaddo (Baothong)

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of

The Requirement for the Degree of

Doctor of Philosophy

(Buddhist Studies)

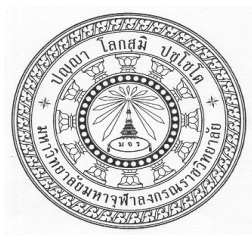
Graduate School

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Bangkok, Thailand

C.E. 2015

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์
เรื่อง “แนวทางการพัฒนาจิตสำนักสาธารณะเชิงพุทธบูรณาการ” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

.....
(พระมหาสมบุญ วุฑฺฒิกโร, ดร.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ประธานกรรมการ
(พระเมธาวิเชียร, ผศ.ดร.)

.....กรรมการ
(พระมหากฤษณะ ตรุโณ, ผศ.ดร.)

.....กรรมการ
(ผศ.ดร. วุฒินันท์ กันทะเตียน)

.....กรรมการ
(ผศ.ดร. ประพันธ์ ศุภษร)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	พระมหากฤษณะ ตรุโณ, ผศ.ดร.	ประธานกรรมการ
	ผศ. ดร. ประพันธ์ ศุภษร	กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย
(พระมหาสุภชัย สุภทฺโท (เป้าทอง)

ชื่อวิทยานิพนธ์ : แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธบูรณาการ

ผู้วิจัย : พระมหาสุกษัย สุภทฺโท (เบ้าทอง)

ปริญญา : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหากฤษณะ ตรุโณ, ผศ.ดร.,ป.ธ.๓,พธ.ม.(ปรัชญา),Ph.D (Philosophy)

ผศ.ดร. ประพันธ์ สุภกร ป.ธ.๓,พธ.บ,พธ.ม,พธ.ด, (พระพุทธศาสนา)

วันสำเร็จการศึกษา : ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องแนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธบูรณาการมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ (๑) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ (๒) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธ (๓) เพื่อบูรณาการแนวทางการพัฒนาจิตสำนึกด้วยแนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธ

จากการวิจัยพบว่า การพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมไทยปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูง โดยปกติต่างมุ่งหวังในการแสวงหาผลประโยชน์เพื่อส่วนตัว เพิกเฉยต่อสังคมส่วนรวมไม่ช่วยกันรักษาสัมบัติ และสถานที่ที่เป็นทรัพย์สินสาธารณะ เขาเหล่านั้นไม่สนใจแก้ปัญหาทั่วไปโดยส่วนรวม ดังนั้นจึงควรปลูกฝังส่งเสริมและพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะให้มีมากขึ้นในสังคมไทย เพราะจิตสำนึกสาธารณะเป็นเรื่องของจิตใจ และเป็นความรู้สึกลึกภายในจิตที่เกิดขึ้นได้ การปลูกฝังจิตสำนึกสาธารณะนั้น ควรปลูกฝังจิตสำนึกให้เกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น และจนถึงวัยผู้ใหญ่ได้นั้น บุคคลต้องการปลูกจิตสาธารณะให้เป็นไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม และสามารถเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของกระแสเศรษฐกิจอันจะมีผลให้สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข

(๑) จากสภาพปัญหาการขาด “จิตสำนึกสาธารณะ” พบว่าคนในสังคมไทยปัจจุบันเผชิญปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การที่ผู้คนขาดจิตสำนึก ขาดความรับผิดชอบ เช่นการทิ้งขยะในที่สาธารณะ การขีดเขียนในที่สาธารณะ การไม่เคารพกฎจราจร การข้ามถนนไม่ใช้สะพานลอย การแย่งกันขึ้นรถเมล์หรือรถไฟฟ้า เป็นต้น และปัญหาส่วนหนึ่ง คือ การไม่เข้มงวดต่อการบังคับใช้กฎหมาย กติกาต่างๆ ปัญหาเหล่านี้เป็นการขาดจิตสำนึกของคนในสังคมไทยปัจจุบัน

(๒) แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธที่มีหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนาในการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของสังคมไทย อันเป็นหัวใจสำคัญแห่งคุณธรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมายของความถูกต้องดีงาม หลักธรรมที่สำคัญได้แก่ (๑) สังคหวัตถุ ๔ คือ ธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของบุคคล และเป็นธรรมเครื่องสงเคราะห์ผู้อื่น (๒) พรหมวิหาร ๔ คือ ธรรมเป็นเครื่องอยู่ของผู้ใหญ่ (๓) ทวารวชิรธรรม ๔ คือ ธรรมสำหรับผู้ครองเรือน อิทธิบาท ๔ คือ คุณเครื่องให้สำเร็จความประสงค์ (๔) สาราณียธรรม ๖ คือ ธรรมการอยู่ร่วมกันให้เกิดความสามัคคี เป็นต้น

(๓) เพื่อบูรณาการแนวทางการพัฒนาจิตสำนึกด้วยแนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธ คือ (๑) ด้านการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ (๒) ด้านสิ่งแวดล้อม (๓) ด้านการดูแลรักษาสาธารณสมบัติ (๔) ด้านการประกอบธุรกิจ เป็นการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะในรูปแบบที่เหมาะสมในสังคมไทยปัจจุบัน เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาจิตสำนึกของบุคคลในสังคมไทยให้มีจิตสำนึกสาธารณะในด้านการพัฒนาที่เหมาะสมในปัจจุบัน

ในทัศนะของพระพุทธศาสนานั้นจิตสำนึกสาธารณะคือจิตที่ประกอบกุศล จิตที่ดีงาม จิตที่ประเสริฐ จิตมีความเมตตา กรุณา มีความเสียสละ ในการช่วยเหลือผู้อื่น การช่วยเหลือสังคม และสงเคราะห์ผู้ยากไร้ ดังนั้น หลักธรรมในทางพระพุทธศาสนานั้นเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของพุทธศาสนิกชน อันจะนำมาซึ่งความผาสุกสู่สังคมและประเทศชาติตลอดไป

Dissertation Title : The way to develop The General Mindfulness in the type of The Integrated Buddhist Models for The Development of The Public Service - Mind

Researcher : Phramahasubhachai Subhactdo (Baothong)

Degree : Doctor of philosophy (Buddhist Studies)

Dissertation Supervisory Committec

: Assit. Prof. Dr. Phramahakritsana taruno Pali III, B.A.,M.A.,Ph.D.
(Philosophy)

: Assit. Prof. Dr. Prapan Supasorn, Pali VII. B.A.,M.A., Ph.D.
(Buddhist Studies)

Date of Graduation : 15 December 2015

Abstract

This thesis is of 3 objectives, namely: 1. to study the way of developing the Buddhist general Conscious mind 2. to study the way developing the Buddhist go real Conscious mind 3. To integrate the way of developing the general Conscious mind with the way of developing the Buddhist generally Conscious mind.

This study is carried out by studying the documents and the connected research works including the interview with the academicians and the qualified persons, who are of the experiences by proposing in the type of the explanation.

(๑) From the research, it is found that the general mindfulness is a valuable one and is of the benefit to the societies, especially in the present Thai Societies with the high contentions. Generally, the people aim at finding out their own benefits, being away from the interest in the general societies. and not helping to preserve the general properties and the place which are the general properties. Moreover, they are not interested in solving the general problems, so they should support and develop their mental feelings to be more and more in the Thai societies,

(2) About the development of the Public Service Mind in the Buddhist points and the new aged science, cause the mental mindfulness is the mental factor, the arising mental feeling, and the good mindfulness.

In performing the mindfulness to be more and more from the childhood to the young ages up to the old ages, a person must have the mental feeling to be right and proper and must be able to face with changes of the economic streams, and the culture resulting one to live together with others with coding and mental happiness.

The dentinal princifolas regarding the development of the Public Service Mind in the Buddhist points and in the new aged seined are the important heats of the peoples qualities. It is the aim to the righteousness and the beauty.

The principles of the new aged science are the Economics. That is the human beings endless withes. The human Beings search for the matins and the conscious mind which is the result of the happiness in good economics which are the new ones in the human societies.

(3) The patterns of generally mental development in the type of the Buddhist point-suitable in the thai societies, on the side of helping the human friends, on the side of the environment , on the side of cooking and preserving the genial properties and on the side of carrying out the business are the developments of the gemalminds in the proper patterns in the present Thai societies. To be incomppliance with the proper development of the service minds of the people in the present Thai societies, on different sides.

From the mentioned states of the problems, it is found that The Thai people in the present Thai Societies have face with the economic problems on the side of the politics and the administrations. Failure to respect traffic rules The bridge across the street did not The scramble to take the bus or train, etc. Part of the problem is not strict on enforcing the rules and regulations of these problems is the lack of awareness of the society in Thailand

In the problems of the economics, the administration, the societies and the politics, it is from that the people are in lack of the responsibility such as throwing away the refuse at the public place, the writing and the drawing the pictures at the improper places etc.

So the Buddhist Doctrinal principles are the import hearts of the qualifications of the people. The important doctrinal principles are Catu-Sangahavatthu, which are the doctrines holding the peoples' minds and are the doctrines which help the people to live happily. The 4 Iddhipadas are the moral halides to reach the 4 types Success. The 4 Brahmariharas are the doctrines Which are the instruments for the Seat peoples' lives. Garavasa-Dhammas are the doctrines for the house-holders. The Six Saraniya Dhammas are the doctrines to ease the harmony to arise in the societies etc.

In the Buddhist views, the mental feeling is the mind with the good action, the loving-kindness, the compassion and the devotion in helping the other people and the societies. The fact will bring the happiness to the societies and the nation forever.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดีได้รับความกรุณาจากคณาจารย์ เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายท่าน ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ พระมหาภุชณะ ตรุโณ, ผศ.ดร. และ ผศ.ดร. ประพันธ์ ศุภสร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ท่านให้คำปรึกษา แนะนำแนวทาง ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จสมบูรณ์ที่สุด เพื่อเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณ พระเมธาวิณัยรส ผศ. ดร.ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร. วุฒินันท์ กันทะเตียน กรรมการ ที่ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสมบูรณ์ได้อย่างมีคุณภาพ ตลอดจนเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย มจร.ทุกท่านที่ประสานงานติดต่อกิจการที่เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขออนุโมทนาขอบคุณ นายอนันตพร คุปวานิชพงษ์ และผู้ให้การสนับสนุนเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

คุณประโยชน์และความสำเร็จที่เกิดจากงานวิจัยวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมถวายบูชาแด่คุณพระรัตนตรัย ถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา และบูชาพระคุณ มารดา บิดา บุรพจารย์ ท่านผู้มีพระคุณ ทั้งหลาย ที่ให้ความเมตตาอนุเคราะห์ให้ความอุปถัมภ์ในงานวิจัยครั้งนี้ประสบความสำเร็จด้วยดีอย่างยิ่ง

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย จงปกป้องคุ้มครองให้ท่านประสบแต่ความสุข ความเจริญในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายิ่งๆขึ้นไป เทอญ

พระมหาสุภชัย สุภทุโท (เป้าทอง)

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	๗
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ฐ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๕
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๕
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๖ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
๑.๗ วิธีดำเนินการวิจัย	๑๔
๑.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๑๕
๑.๙ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๕
บทที่ ๒ แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ	๑๖
๒.๑ ความหมาย ความสำคัญ แนวคิด ทฤษฎี จิตสำนึกสาธารณะ	๑๖
๒.๑.๑ ความหมายของจิตสำนึกสาธารณะ	๑๖
๒.๑.๒ ความสำคัญของจิตสำนึกสาธารณะ	๑๕
๒.๑.๓ แนวคิดจิตสำนึกสาธารณะ	๒๒
๒.๑.๔ ทฤษฎีเกี่ยวกับจิตสำนึกสาธารณะ	๒๔
๒.๒ องค์ประกอบของการมีจิตสำนึกสาธารณะ	๒๖
๒.๒.๑ องค์ประกอบด้านความคิด	๒๖
๒.๒.๒ องค์ประกอบด้านความรู้สึก	๒๖

๒.๒.๓ องค์ประกอบด้านการปฏิบัติหรือการกระทำ	๒๖
๒.๓ การก่อรูปของจิตสำนึกสาธารณะ	๒๘
๒.๔ การสร้างเสริมจิตสำนึกสาธารณะต่อส่วนรวม	๒๙
๒.๕ ประเภทของจิตสำนึกสาธารณะ	๓๑
๒.๕.๑ จิตสำนึกเกี่ยวกับตนเอง	๓๑
๒.๕.๒ จิตสำนึกเกี่ยวกับผู้อื่น	๓๑
๒.๕.๓ จิตสำนึกเกี่ยวกับสังคม	๓๑
๒.๖ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการขาดจิตสำนึกสาธารณะ	๓๓
๒.๖.๑ ปัจจัยภายในตนเอง	๓๓
๒.๖.๒ ปัจจัยภายนอกตนเอง	
๓.๔ ๒.๗ สภาพปัญหาด้านจิตสำนึกสาธารณะ	๓๓
๒.๗.๑ ด้านสิ่งแวดล้อม	๓๓
๒.๗.๒ ด้านยาเสพติด	๔๒
๒.๗.๓ ด้านการศึกษา	๔๖
๒.๗.๔ ด้านความยากจน	๕๐
๒.๘ ผลของการขาดจิตสำนึกสาธารณะ	๕๓
๒.๘.๑ ผลกระทบต่อบุคคล	๕๔
๒.๘.๒ ผลกระทบต่อครอบครัว	๕๔
๒.๘.๓ ผลกระทบต่อองค์กร	๕๔
๒.๘.๔ ผลกระทบต่อสังคม	๕๔
๒.๙ แนวทางการพัฒนาบุคคลให้มีจิตสำนึกสาธารณะ	๕๗
๒.๙.๑ ความหมายของการพัฒนา	๕๗
๒.๙.๒ วิธีการพัฒนาตนเอง	๕๘
๒.๑๐ การแก้ปัญหาแนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ	๖๕
๒.๑๐.๑ เครื่องมือแก้ปัญหา	๗๒
๒.๑๐.๒ กฎ กติกา กฎหมาย	๗๖
๒.๑๐.๓ ระเบียบกฎเกณฑ์ทางสังคม	๗๘
๒.๑๐.๔ กิจกรรมการปลูกฝังความรับผิดชอบทางสังคม	๘๐

๒.๑๐.๕ สถาบันที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาจิตสำนักสาธารณะ	๘๔
๒.๑๑ จุดมุ่งหมายของการพัฒนาบุคคลให้มีจิตสำนักสาธารณะ	๘๖
๒.๑๒ สรุป	๘๘
บทที่ ๓ แนวทางการพัฒนาจิตสำนักสาธารณะเชิงพุทธ	๘๙
๓.๑ แนวคิดเรื่องจิตในพระพุทธศาสนา	๘๙
๓.๑.๑ ความหมายของจิต	๘๙
๓.๑.๒ จิตคืออะไร	๘๙
๓.๑.๓ ลักษณะและการทำงานของจิต	๙๐
๓.๒ แนวคิดจิตสำนักสาธารณะเชิงพุทธ	๙๘
๓.๒.๑ ตัวอย่างผู้มีจิตสำนักสาธารณะในพระพุทธศาสนา	๑๐๑
(๑) ท้าวสักกเทวราช	๑๐๑
(๒) พระยสกุลบุต	๑๐๓
(๓) พระทัฬหฬมัลบุตร	๑๐๔
(๔) นายกาละบุตรของอนาถบิณฑิกเศรษฐี	๑๐๕
๓.๓ จิตที่เป็นกุศลในพระพุทธศาสนา	๑๐๖
๓.๓.๑ ระดับทาน	๑๐๗
๓.๓.๒ ระดับศีล	๑๐๘
๓.๓.๓ ระดับภาวนา	๑๐๘
๓.๔ หลักการในการพัฒนาจิตสำนักสาธารณะแก่พุทธบริษัท	๑๐๘
๓.๔.๑ บทบาทในการพัฒนาจิตสำนักแก่พุทธบริษัท	๑๐๘
๓.๔.๒ กระบวนการในการพัฒนาจิตสำนักแก่พุทธบริษัท	๑๐๙
๓.๔.๒.๑ การเลือกบุคคลที่ควรจะทรงสั่งสอน	๑๐๙
๓.๔.๒.๒ การวางแผนประกาศพระศาสนา	๑๑๑
๓.๔.๒.๓ การจัดตั้งพุทธบริษัท ๔	๑๑๒
๓.๔.๒.๔ การแต่งตั้งพระสาวก	๑๑๓
๓.๕ กุศโลบายในการสั่งสอนการพัฒนาจิตสำนักสาธารณะแก่พุทธบริษัท	๑๑๔
๓.๖ แนวทางการพัฒนาจิตสำนักสาธารณะตามหลักไตรสิกขา	๑๒๐
๓.๖.๑ การพัฒนาจิตสำนักสาธารณะตามหลักไตรสิกขา	๑๒๐

๓.๖.๒ หลักไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา	๑๒๑
๓.๖.๓ วิธีการสื่อสาร	๑๒๓
๓.๗ หลักธรรมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธ	๑๒๘
๓.๗.๑ สังคหวัตถุ ๔	๑๒๘
๓.๗.๒ พรหมวิหาร ๔	๑๓๐
๓.๗.๓ ฌราวาสธรรม ๔	๑๓๑
๓.๗.๔ อิทธิบาท ๔	๑๓๒
๓.๘ ประโยชน์ของการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธ	๑๓๓
๓.๘.๑ ประโยชน์ส่วนตน	๑๓๓
๓.๘.๒ ประโยชน์ต่อผู้อื่น	๑๓๕
๓.๘.๓ ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย	๑๓๖
๓.๘.๔ วิธีปฏิบัติเพื่อเข้าถึงประโยชน์	๑๓๘
สรุป	๑๓๙

บทที่ ๔ บูรณาการแนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะด้วยแนวทางการพัฒนา จิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธ

๔.๑ แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะด้านการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์	๑๔๓
๔.๑.๑ หลักการและธรรมะการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ	๑๔๕
๔.๑.๒ วิธีการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ	๑๔๗
๔.๑.๓ เป้าหมายของการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ	๑๔๘
๔.๒ แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะด้านสิ่งแวดล้อม	๑๔๙
๔.๒.๑ หลักการและธรรมะพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ	๑๕๐
๔.๒.๒ วิธีการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ	๑๕๑
๔.๒.๓ เป้าหมายของการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ	๑๕๓
๔.๓ แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะด้านการดูแลสาธารณสมบัติ	๑๕๔
๔.๓.๑ หลักการและธรรมะการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ	๑๕๖
๔.๓.๒ วิธีการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ	๑๕๗
๔.๓.๓ เป้าหมายของการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ	๑๕๘

๔.๔ แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะด้านการประกอบธุรกิจ	๑๕๕
๔.๔.๑ หลักการและธรรมชาติการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ	๑๖๐
๔.๔.๒ วิธีการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ	๑๖๔
๔.๔.๓ เป้าหมายของการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ	๑๖๖
๔.๕ แนวคิดจิตสำนึกสาธารณะตามทัศนะของนักวิชาการไทย	๑๗๐
๔.๕.๑ จิตสำนึกสาธารณะตามทัศนะของท่านพุทธทาสภิกขุ	๑๗๐
๔.๕.๒ จิตสำนึกสาธารณะตามทัศนะของพระพรหมคุณาภรณ์(ป.อ. ปยุตฺโต)	๑๗๑
๔.๖ ทัศนะ ข้อเสนอแนะ จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	๑๗๔
๔.๖.๑ นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน ๒ รูป	๑๗๔
๔.๖.๒ นักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน ๓ คน	๑๗๗
๔.๖.๓ นักวิชาการด้านรักษาสัมปติสาธารณะ จำนวน ๓ คน	๑๗๗
๔.๖.๔ นักวิชาการด้านการประกอบธุรกิจ จำนวน ๓ คน	๑๗๙
สรุป	๑๘๖
บทที่ ๕ บทสรุป และ ข้อเสนอแนะ	๒๐๑
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๒๐๑
๕.๑.๑ แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ	๒๐๑
๕.๑.๒ แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธ	๒๐๓
๕.๑.๓ บูรณาการแนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธ	๒๐๕
๕.๒ ข้อเสนอแนะ	๒๐๗
๕.๒.๑ ข้อเสนอแนะทั่วไป	๒๐๘
๕.๒.๒ ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป	๒๐๘
บรรณานุกรม	๒๑๐
ภาคผนวก	๒๒๑
ผนวก ก	๒๒๒
แนวคำถาม	๒๒๒
ผนวก ข	๒๒๓
รายนามผู้ให้สัมภาษณ์	๒๒๔
ผนวก ค	๒๒๕

หนังสือขอสัมภาษณ์	๒๒๖
สำเนาหนังสือขอสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	๒๒๖
ประวัติผู้วิจัย	๒๓๘

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

อักษรย่อในสารนิพนธ์ฉบับนี้ ใช้อ้างอิงมาจากพระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กล่าวถึงแหล่งที่มา / เล่ม/ข้อ/หน้าตามลำดับ เช่น วิ. มหา. (ไทย) ๑/๑๕๕/๒๔๖/ หมายถึง พระวินัยปิฎก มหาวรรค พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ ๑ ข้อที่ ๑๕๕ หน้าที่ ๒๔๖, วิ. อ. (ไทย) ๓ / ๑๗๕ / ๒๖๓ หมายถึง พระวินัย ปิฎก อรรถกถา พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ ๓ ข้อที่ ๑๗๕ หน้าที่ ๒๖๓

พระวินัยปิฎก

วิ. มหา.	(ไทย)	=	วินัยปิฎก	มหาวิภังค์	(ภาษาไทย)
วิ. ภิกขุณี.	(ไทย)	=	วินัยปิฎก	ภิกขุณีวิภังค์	(ภาษาไทย)
วิ. ม.	(ไทย)	=	วินัยปิฎก	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
วิ. จู.	(ไทย)	=	วินัยปิฎก	จูฬวรรค	(ภาษาไทย)
วิ. ป.	(ไทย)	=	วินัยปิฎก	ปริวารวรรค	(ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

ที. ส.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	สีลขันธวรรค	(ภาษาไทย)
ที. ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
ที. ปา.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฏิกวรรค	(ภาษาไทย)
ม. มุ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มูลปณณาสก	(ภาษาไทย)
ม. ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปณณาสก	(ภาษาไทย)
ม. อุ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	อุपरูปณณาสก	(ภาษาไทย)
ส. ส.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สคาถวรรค	(ภาษาไทย)
ส. นิ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	นิทานวรรค	(ภาษาไทย)
ส. ข.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	ขันธวารวรรค	(ภาษาไทย)

สํ.สพ.	(ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย สฬายนตวรรค	(ภาษาไทย)
สํ.ม.	(ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย มหาวารวรรค	(ภาษาไทย)
อง.เอกก.	(ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย เอกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ทุก.	(ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย ทุกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ติก.	(ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.จตุกก.	(ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.ขุ.	(ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	ขุททกนิกาย ขุททกปาฐะ	(ภาษาไทย)
ขุ.วิ.	(ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	ขุททกนิกาย วิมานวัตถุ	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ.	(ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	ขุททกนิกาย ธรรมบท	(ภาษาไทย)
ขุ.อิติ.	(ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	ขุททกนิกาย อิติวุตตะ	(ภาษาไทย)
ขุ.เถร.	(ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	ขุททกนิกาย เถรคาถา	(ภาษาไทย)
ขุ.พุทธ.	(ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	ขุททกนิกาย พุทธวงศ์	(ภาษาไทย)

วิทยานิพนธ์
เรื่อง แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธบูรณาการ
พระมหาสุภชัย สุกทุโท (เจ้าทอง)
รหัส ๕๕๐๑๕๐๕๑๗๒ (แบบ ๒.๒)

วิทยานิพนธ์
เรื่อง แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธบูรณาการ
พระมหาสุภชัย สุกทุโท (เจ้าทอง)
รหัส ๕๕๐๑๕๐๕๑๗๒ (แบบ ๒.๒)

วิทยานิพนธ์
เรื่อง แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธบูรณาการ
พระมหาสุภชัย สุกทุโท (เจ้าทอง)
รหัส ๕๕๐๑๕๐๕๑๗๒ (แบบ ๒.๒)

วิทยานิพนธ์
เรื่อง แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธบูรณาการ
พระมหาสุภชัย สุกทุโท (เจ้าทอง)
รหัส ๕๕๐๑๕๐๕๑๗๒ (แบบ ๒.๒)

วิทยานิพนธ์
เรื่อง แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธบูรณาการ
พระมหาสุภชัย สุกทุโท (เจ้าทอง)
รหัส ๕๕๐๑๕๐๕๑๗๒ (แบบ ๒.๒)

